

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L- 175

O JAVNOM DUGU

Skupština Republike Kosovo,

U skladu sa članom 65 (1) i članom 120 Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O JAVNOM DUGU

DEO I
DRŽAVNI DUG I DRŽAVNE GARANCIJE REPUBLIKE KOSOVO

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Svrha zakona

Cilj ovog Zakona je da Republici Kosovo pruži pravo za pozajmljivanje novca: izdavanje garancija za zajam, za plaćanje troškova davanja duga i isplate glavnice duga i kamata njenih državnih dugova. Pored toga, teži da ministru pivrede i finansija daje pravo i odgovornost da se stara o ukupnom upravljanju dugovima i programima ovlašćenim za garantovanje zajmova Republike Kosovo, uključujući ograničenja, izradu programa za upravljanje dugovima i strategiju za upravljanje dugovima.

Član 2 **Definicije**

1. Izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Fiskalni agent** – CBK ili finansijska institucija koja deluje kao agent Ministarstva privrede i finansije radi sprovođenja određenih pitanja koja se odnose na fiskalna pitanja Republike Kosovo.

1.2. **Centralna banka (CBK)** – odnosi se na Centralnu banku Republike Kosovo kao monetarni organ Republike Kosovo.

1.3. **Dug** – bilo koja finansijska obaveza za ponovno plaćanje ili drugačije plaćanje novčanih sredstava stvorenih iz finansijskih ugovora ili trezorskih priznanica, obveznica, prekoračenja limita ili drugih hartija od vrednosti prenosivih u cilju raspodele sredstava i treba da obuhvati obavezu za isplatu glavnice duga, kamate, sniženje, i bilo koju cenu, provizije ili kazne bilo koje vrste.

1.4. **Dugoročni dug** – dug koji se vraća u vremenskom periodu od jedne ili više godina.

1.5. **Kratkoročni dug** – dug koji se vraća u vremenskom roku do godinu dana.

1.6. **Unutrašnji dugovi** – državni dugovi koji podležu zakonima Republike Kosovo.

1.7. **Međunarodni dugovi** – odnose se na državni dug koji podleže sporazumima sa stranim vladama, vladinim agencijama, međunarodnim finansijskim organizacijama ili drugim stranim organizacijama i kompanijama na osnovu međunarodnih sporazuma, ugovora, povelja i drugih sličnih sporazuma koji podležu zakonima zakonske jurisdikcije osim jurisdikcije Republike Kosovo.

1.8. **Ukupan dug** – celovitost državnog i opštinskog duga.

1.9. **Državni dug** – dug koji je stvoren u ime centralnih vladinih institucija i koji je Republika Kosovo dužna da plati, i ne uključuje nikakvu obavezu drugih vladinih entiteta uključujući, ali ne ograničujući se na opštine, javna preduzeća ili Centralnu banku Kosova.

1.10. **Budžet Republike Kosova (BRK)** – opšti budžet za Republike Kosovo.

1.11. **Garancija** – potencijalna obaveza za plaćanje duga koje je u početku bila obaveza treće strane koja je nastala kao rezultat nemogućnosti treće strane da izvrši uplatu u određenom roku ili da se podvrgne uslovima instrumenta kojim se uređuje izvorni dug. Sve garancije u kojima se upleće država ili opština moraju biti jasno pismeno istaknute: ne mogu biti podrazumevajućih garancija prema ovom zakonu.

1.12.**Državna garancija** – moguća obaveza Republike Kosovo koja zavisi od finansijskih obaveza drugog pravnog lica i postaje deo državnog duga kada stranka koja je obavezna da izmiri takvu finansijsku obavezu neuspeva da pravovremeno izvrši uplate.

1.13.**SOP** – Srednjoročni okvir troškova kako je predviđeno ZMJFO.

1.14.**Korisno vreme** – predviđeni rok u toku godine ili godina stvarnog korišćenja kapitalnih investicija uključujući obično i rutinsko održavanje.

1.15.**Opština** – bilo koju osnovnu teritorijalnu jedinicu lokalne samouprave koja deluje da osnovu Zakona o lokalnoj samoupravi kao što su takvi subjekti definisani Ustavom Republike Kosovo.

1.16.**Ugovor o finansiranju** – zakonski dokumenat koji predviđa rokove i uslove na osnovu kojih je zajmoprimalac dobio fondove od zajmodavca i obuhvata odredbe koje regulišu otpis duga.

Kosovo – odnosi se na Suverenu Republiku Kosovo.

1.17.**Hartije od vrednosti Vlade** – instrumenti državnog duga emitiranih na osnovu prenosnih prava, na osnovu sniženja ili indeksiranja prema rokovima i uslovima koje utvrdi Ministar privrede i finansija.

1.18.**ZFLV** – Zakon o finansiranju lokalne vlasti. [Zakon 2008/03-L049]

1.19.**ZUJFO** – Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima. [Zakon 2008/03-L048]

1.20.**ZLS** – Zakon o Lokalnoj samoupravi. [Zakon 2008/03-L040]

1.21.**Sporazum o subvencionisanim zajmovima** – pravni dokumenat kojim se definišu uslovi i pravila o zajmu odobrenog od strane Ministarstva privrede i finansija od fondova duga zajmoprimalaca.

1.22.**Sporazum o subvencionisanom transferu** – sporazum koji definiše uslove i pravila za transfer fondova duga od strane Ministarstva privrede i finansije.

1.23.**Ministar** – ministar Ministarstva za privredu i finansije Vlade Republike Kosovo.

1.24.**Ministarstvo** – Ministarstvo za privredu i finansije, Vlade Republike Kosovo.

1.25.**Usluge duga** - isplate koje treba izvršiti svake fiskalne godine za glavnice duga, kamate, umanjenja i druge isplate koje treba platiti za dug uključujući i troškove u vezi s tim.

- 1.26. **Sistem računovodstva** – kompjuterski sistem osnovan ili ovlašćen od strane Ministra privrede i finansija da registruje, u cilju nosioca, emitovanje, status računa, uslugu i ponovno vraćanje hartija od vrednosti Vlade.
- 1.27. **Primarno tržište** – početno emitovanje hartija od vrednosti Vlade od strane Ministarstva privrede i finansija i njihovih kupaca.
- 1.28. **Sekundarno tržište** – odnosi se na trgovanje hartijama od vrednosti Vlade nakon početnog emitovanja.
- 1.29. **Fiskalna godina** – period od 1 januara do 31 decembra iste godine.
2. Reference predviđene ovim zakonom, nekim drugim zakonom ili pravilnikom tumače se uključivanjem svake izmene ili zakonodavstva koja sledi u vezi s tim.

Član 3 **Odobreni ciljevi za zaduživanje**

1. Ministarstvo je jedini ovlašćeni entitet za zaduživanje za sledeće ciljeve:
- 1.1. radi finansiranja deficita državnog budžeta, kada se zakonom ovlašćeni troškovi prekoračuju, ili postoji mogućnost prekoračenja, prema proceni ministra, neophodne prihode za isplatu istih;
 - 1.2. radi finansiranja investicionih projekata za koje se procenjuje da su od nacionalnog interesa i koji su obuhvaćeni u CBK-a i SOP-a;
 - 1.3. za refinansiranje ranije ugovorenih državnih dugova;
 - 1.4. za potpunu ili delimičnu uplatu državnih garancija u slučaju da zajmoprimaoci ne uspeju da ispune njihove obaveze o zajmu;
 - 1.5. za isplate troškova usluga državnog duga uključujući ali ne ograničujući se samo na odnosne troškove, na primer emitovanje hartija od vrednosti, održavanje računa, ponovne kupovine i tarife fiskalnih agencija;
 - 1.6. radi isplate odnosnih troškova u vezi nacionalne emergencije proglašene od Skupštine.

Član 4 **Organ za pozajmljivanja**

1. Ministarstvo ima pravo da svakom entitetu javnog sektora, uključujući i opštine, odobri zajam iz sredstava državnog duga.
2. Ministar donosi pravilnike o određivanju rokova i uslova za takve sporazume o zajmu.

Član 5

Ograničenje opšteg duga

1. Ograničenja opšteg duga se uspostavljaju u CBK-u. Opisana ograničenja dugova će biti:

1.1. prvo, na iznos novog državnog duga i novog opštinskog duga koji mogu nastati tokom fiskalne godine; i

1.2. u cilju ovog člana, Državne i komunalne garancije će se smatrati dug u cilju merenja opšteg duga i za utvrđivanje praga takvog duga.

2. Za potrebe ovog člana, Državne i komunalne garancije će se smatrati dug u cilju merenja opšteg duga i za utvrđivanje praga takvog duga.

3. U nijednom slučaju neplaćena glavnica ukupnog duga ne treba da prekorači četrdeset (40%) bruto domaćeg proizvoda (BPV). Ukoliko je ukupni dug iznad četrdeset posto (40%) bruto domaćeg proizvoda (BDP), Vlada mora da podnese Skupštini Strategiju za vraćanje ukupnog duga ispod praga od četrdeset posto (40%) tokom jedne godine. Ta strategija mora da obuhvati godišnje zakone budžeta za naredne godine.

POGLAVLJE II

OBLICI DRŽAVNOG DUGA

Član 6

Pravila državnog duga

Državni dug može se emitovati u obliku hartija od vrednosti Vlade ili ugovora o finansiranju.

Član 7

Oblici dugova

1. Ugovori o finansiranju – ministar je jedino ovlašćeno lice za pregovore u vezi ugovora o finansiranju, ministar ili lice ovlašćeno sa njegove strane će izvršiti ugovore o finansiranju.

2. Hartija od vrednosti Vlade:

2.1. ministar je jedini ovlašćeni za izdavanje Vladi trgovinskih hartija od vrednosti, kao što su trezorski zapisi i obligacije o kojim se može pregovarati samo na elektronski način. Druge hartije od vrednosti Vlade mogu se izdavati u fizičkoj formi i istim se može pregovarati i one o kojim se ne može pregovarati.

Ministar je ovlašćen da nudi Vladi za prodaju privatnim odlučivanjem ili putem licitacije, rezervišući kada je to moguće, pravo na realizaciju neke ili svih ponuda. Takođe, ministar je ovlašćen da osniva i održava direktno ili preko ulagača, kompjuterizovan sistem hartija od vrednosti izdatih kao knjigovodstveni upis;

2.2. hartije od vrednosti Vlade mogu se ponuditi karakteristikama o kojima odlučuje ministar. Ove karakteristike će se opisati u javnom dokumentu koji sadrži tehnički opis, rokove i uslove pod kojima Vlada izataje te hartije od vrednosti;

2.3. Ministar se ovlašćuje da razvija i olakšava osnivanje primarnih i sekundarnih tržišta za hartije od vrednosti Vladi i reguliše ova tržišta. Ova tržišta hartija od vrednosti Vlade su pod nadzorom CBK;

2.4. ukoliko je datum isplate hartije od vrednosti Vlade neradni dan, onda se takve isplate vrše u skladu sa pravilima o tom pitanju;

2.5. kada uslovi i pravila Vladine hartije od vrednosti predviđaju da Ministarstvo može ponovo da kupi dospeća, onda se takva aktivnost preduzima jedino ako se postupa u skladu sa organom kome je ovo pravo rezervisano u vremenu prodaje ovih hartija od vrednosti.

POGLAVLJE III STATUS DRŽAVNOG BUDŽETA

Član 8

Suverena priroda obveznica državnog duga

Državni dug predstavlja apsolutnu i ne uslovljenu obavezu Kosova.

Član 9

Odredbe o stalnom finansiranju

1. Isplata glavnice duga, kamata, provizija i tarifa na račun državnog duga imaće stalnu i pravovremenu raspodelu, i CBK će na neopoziv način uzeti u obzir potreban iznos radi ispunjenja ovog ovlašćenja na način kako je predvidelo Ministarstvo radi ispunjenja ovog ovlašćenja.

2. Budžetska raspodela za plaćanje usluga duga će se obuhvatiti godišnjim budžetom. Ukoliko sakupljen iznos nije zadovoljavajući za izmirenje duga (kao što suali se ne ograničuje se samo na to, povećanje tržišnih stopa ili potreba za pozajmljivanje većeg iznosa planiranim budžetom), Ministarstvo ima pravo odobravanja dodatne isplate koje se odnose na uslugu duga ali je obavezna da Skupštini dostavi potpun izveštaj. Izveštaj treba da sadrži analizu razloga zbog čega su obeveze prekoračene. Isto tako Vlada treba

da dostavi Skupštini na usvajanje predloga rebalans budžeta kojim se obučavaju i dodatni troškovi

Član 10 **Prioritet državnog duga**

Sav državni dug će imati jednak paritet i status, znači biće „parri passu“, bez obzira kada su se događale i da li su u obliku hartija od vrednosti Vlade, ugovora o finansiranju ili drugih ugovorenih zajmova. Tvrdnje u vezi isplate glavnice duga i kamata državnog duga će predstaviti prve tvrdnje na teret opšteg računa Ministarstva privrede i finansija, što znači račun u CBK-u gde se deponuju svi prihodi Republike koji sada ili kasnije neće biti manje značajniji prema svakoj tvrdnji.

Neki posebni instrumenti državnog duga mogu imati dodatno osiguranje preko specificiranog kolaterala koji se blokira samo za isplatu ovog duga. Država ne može položiti zalog koji je suštinski za pružanje javnih usluga.

POGLAVLJE IV **MEĐUNARODNI DUGOVI**

Član 11 **Nadležnost**

1. Vlada treba da donese odluku kojom se ministar ovlašćuje da potpiše sporazum u vezi Međunarodnih dugova. Ministar je jedino ovlašćeno lice da u ime Kosova pregovara o uslovima i za obezbeđenje Međunarodnih dugova. Ministar može, uz saglasnost Vlade da delegira ovu nadležnost radi određenih sporazuma o pozajmljivanju.

2. U skladu sa podstavom (4) stava 1. člana 18. Ustava Kosova, takvi sporazumi se usvajaju u Skupštini dvo trećinom (2/3) glasova svih poslanika.

Član 12 **Sprovodljivost**

1. Neophodni sporazumi. Međunarodni dugovi ugovoreni međunarodnim sporazumima, ugovorima, poveljama i drugim sličnim sporazumima, će se koristiti i služiti na osnovu uslova i pravila ovih dokumenata.

2. Prevladavajući zakon. U skladu sa članom 19 Ustava Kosova, kada su uslovi i pravila u vezi korišćenja, usluženja i ponovne uplate međunarodnih dugova predviđeni međunarodnim sporazumima, ugovorima, poveljama i drugim sličnim sporazumima u suprotnosti sa bilo kojom odredbom trenutnog zakona ili bilo kog drugog zakona Kosova, prevlađuju uslovi i pravila međunarodnih sporazuma, ugovora ili povelja.

Član 13
Prijem, transfer i davanje zajma iz fondova obezbeđenih
od međunarodnog duga

1. Prijem fondova. U skladu sa pravilnicima donetim od strane Ministra, Ministar je jedino ovlašćeno lice da traži i prima obezbeđene fondove od međunarodnih dugova.

2. Finansiranje investicionih projekata preko sporazuma o subvencionisanim zajmovima:

2.1. Kada uslovi i pravila međunarodnih sporazuma koji su proizašli iz međunarodnog duga dozvoljavaju, Ministar je ovlašćen, da dobijene fondove pozajmljuje u skladu sa transparentnim i konkurentnim postupcima koji mogu proizaći iz važećih zakona:

2.1.1. zajmoprimaocima javnog sektora radi finansiranja investicionih projekata koji su obuhvaćeni u CBK-u i SOP-a; ili

2.1.2. finansijskim institucijama u cilju da iste za uzvrat mogu nuditi fondove zajmoprimaocima iz javnog sektora za finansiranje investicionih projekata koji su obuhvaćeni u CBK-u i SOP-u;

2.1.3. zajmoprimaocima koji nude osnovne javne usluge u oblasti vodovoda kanalizacije i smeća, javne higijene, proizvodnje i prenosa električne energije, ruralne elektrifikacije i grejanja.

2.2. Bilo koji sporazum o subvencionisanom zajmu će se pismeno dokumentovati i Ministarstvo će tražiti od entiteta javnog sektora obezbeđenje da će se fondovi primeniti na ovlašćen način, radi ponovne isplate fondova. Kod Finansijskih institucija, obaveza za isplatu Ministarstvu biće sprovedljiva nezavisno od statusa zajma između finansijskih institucija i zajmoprialaca;

2.3. svaki zajmoprialac koji je obavezan u skladu sa Sporazumom o subvencionisanim zajmovima, treba da se složi, da iznos koji se plaća svake godine treba da se obuhvati budžetom tog entiteta;

2.4. svaki zajmoprialac koji je obavezan u skladu sa Sporazumom o subvencionisanim zajmovima, treba da se složi, da u slučaju neizmirenja zajma, njegovi računi koji se nalaze pri Ministarstvu, Centralnoj banci ili drugim privatnim bankarskim institucijama, treba da se debitiraju odmah za iznos od neizmirenog duga.

3. Ministar je jedino ovlašćeno lice za pregovore o bilo kom sporazumu o subvencionisanim dugovima.

4. Finansiranje investicionih projekata sporazumom o subvencionisanim transferima;

- 4.1. kada uslovi i pravila međunarodnih sporazuma koji rezultiraju međunarodnim dugom dozvoljavaju, Ministar je ovlašćen da prenosi dobijene fondove u organizacije javnog sektora, za finansiranje njihovih investicionih projekata koji su obuhvaćeni u CBK-u i SOP-u;
- 4.2. svaki sporazum o subvencionisanom transferu će se dokumentovati upisanim obliku i Ministarstvo će zahtevati od organizacija javnog sektora da obezbede da će fondovi primeniti na ovlašćen način;
- 4.3. ministar je jedino ovlašćeno lice za pregovore u vezi tog sporazuma o subvencionisanim transferima.
5. Plaćanje drugim valutama. Ministar je ovlašćen da od zajmoprimaoca kojima su odobreni fondovi u smislu gore navedenog stava 2, zateva plaćanje drugim valutama prema aktuelnom kursu odnosa vrednosti valute koja je različita od nacionalne valute.
6. Obaveze (tarife) za troškove usluga. Ministar je ovlašćen da nametne tarifu za zajmoprimaoce koji su dobili fondove iz stava 2. radi pokrića bilo kojih troškova koji proizilaze iz aktivnosti razmene valuta koji se mogu stvoriti Ministru u toku prijema, usluga, disbursiranja ili obezbeđenja isplate fondova.
7. Pravilnici. Ministar će doneti pravilnike o utvrđivanju uslova i pravila sporazuma o zajmu.
8. Nadzor Ministarstva. Ministar privrede i finansijaovlašćen je da vrši nadzor finansijskih uslova svih zajmoprimaoca uključujući i zajmoprimace finansijskih institucija koji su dobili zajam na osnovu ovog Zakona i može zahtevati od njih da osiguraju potrebne informacije za izvršenje ovog nadzora. Ministarstvo ima pravo da ugovorom angažuje stručnjake radi vršenja nadzorne funkcije u slučajevima kada takvo veštačenje nedostaje Ministarstvu. Ministar procenjuje efektivno i efikasno korićenje fondova obezbeđenih u cilju sprovođenja projekata.

POGLAVLJE V UPRAVLJANJE DRŽAVNIM DUGOM

Član 14 Upravljanje državnim dugovima

1. Ministar je jedini subjekat koji je odgovoran za upravljanje državnim dugom.
2. Ministar će odrediti postupke o upravljanju dugom iz sledećih oblasti:
 - 2.1. pregovaranje uključujući osnovno emitovanje, rekonstrukciju duga i održavanje duga;

- 2.2. ugovaranje;
- 2.3. upotreba, uključujući zajam i transfere;
- 2.4. upravljanje, uključujući usluge, vođenje računovodstva, obračuna i budžetovanje;
- 2.5. nadzor i procena.

3. Departament za Trezor unutar Ministarstva, odgovoran je za upravljanje dugovima i gotovim novcom.

Član 15 **Program za državne dugove**

1. Ministarstvo, će prema godišnjim planovima, najkasnije do 31 decembra svake godine, izraditi program o državnom dugu koji će predstaviti nacionalnu politiku o dugu i obuhvatiće strategiju upravljanja dugom u okviru održivosti. Ministarstvo će izraditi strategiju upravljanja dugom i prijemu zajma koja će biti u skladu sa makroekonomskim i fiskalnim planom predviđenim srednjoročnim planom troškova radi obezbeđenja održive pozicije pozajmljivanja. Program upravljanja dugom će predvideti kako će Ministarstvo sprovesti program i postići specifična ograničenja dugova kao i ispunjenje standarada funkcionisanja. Deo programa se odnosi na procenu i funkcionisanje u prethodnoj godini u odnosu na postavljene standarde i ciljeve. Program o državnom dugu će se dostaviti Vladi, na usvajanje i Skupštini radi informisanja. Program o državnom dugu obezbediće pokriće pozajmice i mogućih manjih troškova, uz opravdani nivo rizika.

2. Program o državnom dugu će obuhvatiti, ali se neće ograničiti samo na sledeće informacije:

- 1.1. objavljivanje ciljeva vladinih politika za dugove;
- 2.2. strategiju upravljanja dugom o tome kako Vlada teži da postigne svoje ciljeve politikama o dugu;
- 2.3. standarde i ciljeve uključujući specifična godišnja ograničenja o dugovima za svaku kategoriju međunarodnog i domaćeg duga;
- 2.4. istorijski državni dug i aktuelni neizmireni dug i državne garancije;
- 2.5. očekivane isplate garancija;
- 2.6. istorijski i trenutni troškovi duga za sav državni dug;
- 2.7. državni dug i predložene državne garancije uključujući i predložene ciljeve tih dugova;

- 2.8. predviđeni troškovi duga uključujući i predložene dugove u buduće;
- 2.9. istorijske pokazatelje o održivosti duga i analize o održivosti predviđenog duga;
- 2.10. preispitivanje ishoda u prehodnim godinama i bilo koje predložene izmene u Strategiji upravljanja dugovima.

POGLAVLJE VI FISKALNI AGENT KOSOVA

Član 16 Imenovanje fiskalnog agenta

1. Imenovanje CKB. Centralna banka Kosova je fiskalni agent Ministarstva. Ministarstvo i CKB će sprovesti sporazume fiskalnih agencija radi primene zadataka i odgovornosti svake stranke. Kao fiskalni agent on je ovlašćen da u ime Ministarstva vrši sledeće poslove:

1.1. da organizuje licitaciju hartija od vrednosti Vlade;

1.2. da bude odgovoran za vođenje evidencije emitovanja i transfera nematerijalizovanih hartija od vrednosti Vlade. Da formira i održava Sistem elektronske registracije Vladinih hartija od vrednosti;

1.3. da olakšavaormiranje sekundarnog tržišta o hartijama od vrednosti Vlade širenjem pristupa Sistemu elektronske registracije starešinima koji drže Vladine hartije od vrednosti koji sami podležu odgovornostima Centralne banke radi umerenog izvršenja isplata svih transakcija Vladinih hartija od vrednosti;

1.4. da vrši, olakšava ili upravlja bilo kojom drugom aktivnošću o kojima su se zajednički saglasili.

2. Sporazum Agencije. Ministar je ovlašćen da potpiše Sporazum Agencije sa Centralnom bankom radi regulisanja odnosa među Ministarstva i njegovog agenta, Centralne banke.

Član 17 Registar

Ministarstvo će biti odgovorno za izradu i održavanje elektronskog sistema registracije radi upravljanja i nadzora državnog duga. Ministarstvo može imenovati Centralnu banku Kosova, Departman trezora ili nekog drugog agenta za vršenje te odgovornosti.

POGLAVLJE VII DRŽAVNE GARANCIJE

Član 18 Opis garancija o državnom zajmu

1. **Moguće obaveze.** Državna garancija Kosova nije neposredna obaveza Kosova, već predstavlja moguću obavezu Kosova. Državne garancije će se voditi kao moguće obaveze bilansom Kosova.
2. **Konvertiranje u državni dug.** Državna garancija će se konvertirati u državni dug nakon odlučivanja od strane Ministra privrede i finansija da očekivane isplate zajma o kome je data garancija, nisu dobivene u skladu sa uslovima i pravilima o zajmu. Takva konvertiranja neće biti predmet ograničenja duga koja su postavljena od CBK-a. Preduzeta aktivnost će se evidentirati u dokumentu Ministarstva koji sadrži zaključak, da su ispunjeni uslovi za izvršenje isplate garancija i sadrži informacije na osnovu kojih je doneta odluka.
3. **Tarife.** Državne garancije koje se izdaju javnim ili privatnim entitetima će obuhvatiti uslov da zajmoprimalac plati Vladi garancionu tarifu. Nivo tarife se obračunava na osnovu analize svake garancijske akcije ukupnog dela pretpostavljenog gubitka iznosa garancije. Isplaćene tarife prema šemi garancijskih tarifa se predviđaju bužetom i računa se kao rezerva za garancije. Samo troškovi koji se odnose na gubitke državnih garancija mogu se pokriti iz ove kategorije obaveza. Svaki prekoračeni iznos garancije na kraju fiskalne godine će se preneti na budžet naredne godine na istoj stavci garantovanog budžeta.

Član 19 Nadležnost državnih garancija

1. Ministar je nadležan da potpiše sporazum u vezi državnih garancija. Ministar je jedino nadležno lice za pregovaranje uslova i za pružanje državnih garancija u ime Kosova. Ministar može da delegira tu nadležnost.
2. Ovi sporazumi se usvajaju dvotrećinom (2/3) glasova svih poslanika Skupštine.
3. Zajmoprimaoci koji su prihvatljivi za državne garancije mogu biti:

3.1. subjekti javnog sektora; ili

3.2. privatni subjekti koji finansiraju javne infrastrukturne projekte ili projekte koji su povezani sa ekonomskim ili socijalnim sektorom od strateškog značaja za Kosovo.

4. Ako to Ministarstvo smatra zashodnim, može izdati delimične garancije.

Član 20 **Ograničenja državnih garancija**

Ograničenja u vezi sa brojem državnih garancija koja se mogu izdati tokom fiskalne godine, će se uspostaviti od strane CBK.

Šta više, državne garancije tretiraju se kao državni dug za potrebe ograničenja duga, kako što je propisano u članu 5 ovog Zakona i biće tretirane kao državni dug za potrebe izračunavanja ograničenja duga utvrđenim članom 5 ovog Zakona.

Član 21 **Preispitivanje državnih garancija**

Sve će se garancije tretirati kao deo BKK-a. Kako bi se garancije mogle odobriti, zajmoprimalac treba da dostavi Ministarstvu predlog kojim se obuhvata ekonomska i finansijska analiza predloženog projekta za finansiranje pomenutim zajmom. Ministarstvo će razmotriti predlog i Vladi će dati svoje mišljenje uz izvornog predloga zajmoprimalaca kako bi Vlada donela odluku.

Odluka o izdavanju garancija će se doneti od strane Vlade najkasnije šesdeset (60) dana od dana dostavljanja zahteva za zajam.

Član 22 **Registar državnih garancija**

1. Vođenje Registra za dokumentaciju. Ministarstvo će biti mesto za čuvanje svih dokumenata koji se odnose na državne garancije za svo vreme za koje one nisu plaćene.

2. Opisni podaci registra državnih garancija. Ministarstvo će na poseban način pružiti pregled podataka u vezi zagarantovanih zajmova u registar državnih garancija, voditi registre koji identifikuju svaku garanciju zajma prema zajmoprimalacu, instituciji zajmodavalaca, iznosa zajma, utvrđivanje rizika iz podataka šestomesečnog statusa

Član 23

Nadzor od strane Ministarstva

Ministar je nadležan da izvrši nadzor nad finansijskim uslovima svih zajmoprimaoca koji su primili garancije zajma na osnovu ovog Zakona. Ministar je nadležan da zahteva od zajmoprimalaca da Ministarstvu pruža potrebne informacije radi izvršenja takvog nadzora, ili može zatražiti usluge od stranih revizora na trošku uzajmljivača za reviziju njihovih finansija.

Član 24

Prestanak državnih garancija

1. Državna garancija će prestati onda kada:
 - 1.1. zajam za koji je data garancija je potpuno isplaćen od strane primalalca zajma;
 - 1.2. rokovi garancije su istekli; ili
 - 1.3. isplata je izvršena u skladu sa uslovima garancije;
2. Ministar treba da utvrdi takav završetak.

Član 25

Isplata državne garancije

1. Pravilnici. Ministar će doneti pravilnike kojima će se regulisati isplata državnih garancija.
2. Delimično neispunjenje. Kada ostaje neisplaćen deo zajma i taj deo se isplati prema garanciji obaveza zajmoprimalaca prema izdavalacu zajam će ostati na snazi i biće efektivan. Takva zaostala obaveza primalalca zajma prema izdavalacu zajma ne podleže ubrzanju ili neće postati odmah plativa bez saglasnosti Ministarstva.

Član 26

Vraćanje državnih garancija

1. Punovažne isplate garancija. Do isplate državnih garancija instituciji davalaca zajma, Ministar ima sva prava i sredstva opisana sporazumom o garancijama sa zajmoprimaocem.
2. Stalne obaveze zajmoprimalaca. Obaveza primalalca zajma za isplatu Ministarstvu za račun garancije za koju je ona platila instituciji zajma biće nekvalifikovana, apsolutna i obuhvatiće sve troškove u vezi isplate ove garancije.

3. Mere prikupljanja. Ministar ima nadležnost za preduzimanje svih mera, za koje ga ovaj ili drugi zakoni Kosova, kao i sporazum o garancijama ovlašćuju da pokrije svaki isplaćeni iznos garancijom uključujući i troškove koji nastaju u vezi s tim.

4. Terećenje računa zajmoprimalaca. Svi zajmoprimaoci će se Sporazumom o garanciji složiti da za neuspeh isplate zajma, njihovi računi, bilo da su u centralnoj banci ili u privatnim bankarskim institucijama, će se odmah teretiti visinom neisplaćenog iznosa.

POGLAVLJE VIII UPRAVLJANJE REGISTRACIJOM

Član 27 Pravo vođenja registracije

Radi vršenja odgovornosti u vezi upravljanja državnim dugom i državnim garancijama, ministar će voditi potpune i tačne registracije o svim obavezama koje čine državni dug i državne garancije.

Član 28 Registracija dugova i državnih garancija

1. Registracije dugova i državnih garancija će pružati podatke o unutrašnjim i spoljnim dugovima najmanje za dve kategorije, što znači, prvo, dugove u obliku Vladinih hartija od vrednosti, drugo, dugove u obliku ugovora za finansiranje. Ministar će donositi pravilnike koji će predvideti informacije koje će se sadržati u takvom Registru:

1.1. posebne odredbe o državnim dugovima i garancijama emitiranih u drugoj valuti od nacionalne valute. Registracija državnih dugova i garancija će pružati informacije u vezi valute ili drugih valuta od nacionalne valute kojom će se isplatiti svaka obaveza, kao i njihova originalna i sadašnja vrednost, kako u nacionalnoj valuti tako i u valuti ili valutima kojima je isplata obećana. Informacije u vezi aktuelnih kurseva razmene valuta će se pružati od strane Centralne Banke;

1.2. posebne odredbe Državnih dugova koji su pozajmljeni. Registracija državnih dugova će pružati informacije u vezi svih sporazuma o subvencionisanom zajmu;

1.3. zahtev za objavljivanje. Registracija o državnim dugovima i garancijama će se stalno ažurirati od strane Ministarstva i objavljivaće se na svakih šest meseci u javnom listu koji će se distribuisati na celom Kosovu i biće na raspolaganju na Web strani Ministarstva u elektronskoj formi i obuhvatiće uporedne podatke gde

kod je moguće najmanje za prethodnu godinu. Ova šestomesečna objava će obuhvatiti i izveštaj o svim neisplaćenim opštinskim dugovima i garancijama.

DEO II **OPŠTINSKO POZAJMLJIVANJE**

POGLAVLJE IX **OPŠTE ODREDBE**

Član 29 **Definicije**

1. U smislu Poglavlja IX i X korišćeni izrazi imaju sledeće značenje:

1.1. **Opštinski dug ili dug** – je novčana obaveza, nastala finansijskim sporazumom, priznanicom trezora, instrumentom neisplaćenog duga, obveznicama, (overdraft) ili emitiranjima (izdavanjima) hartija od vrednosti i obuhvata garanciju osim ako nije zakonom predviđeno drugačije.

1.2. **Slučaj neispunjenja** – je slučaj kada opština ne uspe da isplati glavnice ili kamate duga u zakazanim rokovima ili svaki drugi slučaj predviđen uslovima i pravilima duga.

1.3. **Sporazum o finansiranju** – je pisani dokumenat koji predviđa uslove i pravila prema kojima zajmoprimalac uzima fondove od zajmodavalaca i sadrži odredbe koje regulišu isplatu istih, uključujući svaki kreditorski sporazum, lizing, kreditnu liniju, ugovor o kupovini na rate ili drugi sporazum o kupovini ili bilo koji drugi dokument na osnovu koga opština preuzima obavezu da plati kapitalnu cenu imovine, uređaja ili opreme na određeno vreme.

1.4. **Fiskalna godina** – je period od 1 januara do 31 decembra iste godine.

1.5. **Garancija** – je uslovljena obaveza opštine da bude delimično ili potpuno odgovorna za Dug nekog drugog pravnog lica u slučaju da stranka koja ima primarnu obavezu za otpis ovih finansijskih obaveza, ne može iste da plati na vreme.

1.6. **Knjiga opštinskog duga** – je knjiga urađena od strane Ministarstva koja sadrži podatke o svim postojećim dugovima.

1.7. **Zajmodavalac** – je svako fizičko ili pravno lice koje obezbeđuje finansiranje opštinskog duga i obuhvata nosioce hartija od vrednosti opštine kao i svakog ovlašćenog predstavnika ovih nosioca.

- 1.8. **Predsednik opštine** – ima značenje objašnjeno ZLS-om
- 1.9. **Opštinska skupština** – ima značenje objašnjeno ZLS-om
- 1.10. **Opštinska imovina** – je imovina koja obuhvata nepokretnu imovinu koja je zakonito vlasništvo opštine ili je pod zakonskom administracijom opštine.
- 1.11. **Opština** – ima značenje kako je objašnjeno ZLS-u.
- 1.12. **Opštinski vrednosni papir** – podrazumeva priznanicu trezora, obligacionog instrumenta nezagarantovanog duga ili svaki drugi dokaz duga emitovanog od opštine, u fizičkom ili u nematerijalnom obliku.
- 1.13. **Sopstveni prihodi** – znače i obuhvataju svaki javni novac koji je zakonski prikupljen i vrednovan od strane opštine iz izvora koji su navedeni u članu 8. Zakona o finansijama lokalne vlasti.
- 1.14. **Odluka** – je odluka predviđena članom 34.
- 1.15. **Opšti budžetski prihodi** – su predviđena monetarna ulivena sredstva u opštinskom budžetu.
- 1.16. **Opšti budžetski troškovi** – su obuhvaćeni troškovi opštinskim budžetom.

POGLAVLJE X DUGOVI I OPŠTINSKE GARANCIJE

Član 30 Pravo pozajmljivanja

1. Postupak ovlašćivanja:

1.1. predsednik opštine može da dobije kratkoročni zajam za ciljeve predviđene u podstavu 1. stava 3. ovog člana i u okviru ograničenja predviđenih u stavu 1. članu 32. ovog zakona. U okviru roka od pet radnih dana od dana dobijanja kratkoročnog zajma, predsednik opštine Opštinskoj skupštini i Ministarstvu treba da dostavi pismeno obaveštenje. Takvo obaveštenje predviđa uslove kratkoročnog duga i u skladu sa ograničenjima iz stava 1. člana 32. ovog zakona;

1.2. opština može da dobije dugoročni zajam radi finansiranja kapitalnih investicija koja su u skladu sa podstavom 2. stava 3. ovog člana i unutar ograničenja predviđenih stavom 2. člana 32. ovog zakona ukoliko je opština ovlastila zajam prema odluci koja je donešena od strane opštinske skupštine i većinom prisutnih članova opštinske skupštine sa pravom glasa, na sednici koja

je otvorena za javnost. U slučaju garancija i dugoročnog zajma radi finansiranja neplaćenog duga, potrebno je glasanje dvotrećinske većine članova opštinske skupštine.

1.3. Odluka skupštine opštine treba da ovlasti sledeće uslove dugoročnog zajma i da postavi standarde o informacijama i nalazima kao što su:

1.3.1. iznos principala (glavnice) duga;

1.3.2. kamatsku stopu;

1.3.3. formu duga;

1.3.4. dospeće i uslove vraćanja;

1.3.5. razlog za koji se zajam uzima;

1.3.6. izvor obezbeđenja sredstava za povraćaj duga uključujući i opis prihoda koji se stavljaju u zalog;

1.3.7. dokaze o poštovanju ograničenja duga na osnovu člana 32.2;

1.3.8. krisno vreme finansijskih sredstava od prihoda iz duga;

1.3.9. predviđeni opšti budžetski prihodi i opšti budžetski troškovi za svaku godinu uključujući i godinu u kojoj je planiran potpuni otpis duga uključujući materijalne pretpostavke na koje se baziraju predviđanja;

1.3.10. uslučaju emitovanja duga radi refinansiranja neisplaćenog duga, potrebna je evidencija o štednji ili dokaz o prilivu gotovog novca koji se mogu dobiti od opštine za to refinansiranje.

1.4. Obaveštenje o sednici skupštine na kojoj opštinska skupština razmatra odluku za usvajanje, se saopštava na unutrašnjem listu opštine najmanje sedam (7) dana pre održavanja sednice opštinske skupštine. Obaveštenje sadrži formu odluke koja će se razmatrati od strane opštinske skupštine. Troškovi objavljivanja ovog saopštenja biće plaćeni od strane opštine, iz odgovarajućih sredstava KBK.

1.5. Nakon usvajanja od opštinske skupštine prema gore navedenoj tački 1.3. dugoročni zajam treba da podlegne prethodnom pismenom odobrenju Ministra pod uslovom da na osnovu člana 124 (7) Ustava, odobrenje Ministra bude u skladu sa:

1.5.1. postupacnim zahtevima za ovlašćenje duga na osnovu stava 1. člana ovog člana.;

1.5.2. dokazom usklađenosti ograničenja duga prema stavu 2. članu 32. ovog zakona; i

1.5.3. zahtevima iz stava 2. člana 32.ovog zakona u vezi kapitalne investicije koja se finansira.

1.6. Ukoliko Ministarstvo zaključi da nisu ispunjenje tačke 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, podstava 5. stava 1. tada Ministarstvo obaveštava opštinu u pismenoj formi da se dugoročni dug neće emitovati,

1.7. smatra se da je Ministarstvo odobrilo dug, ako nije odgovorilo u roku od šesdeset (60) dana od prijema zahteva od opštine za odobravanje;

1.8. dug se može emitirati samo u zvaničnoj valuti Republike Kosovo;

1.9. opština me može uzeti dug, osim u slučajevima kada je dve poslednje godine dobila bezrezervnu podršku Kancelarije generalnog revizora, kao deo godišnjih obaveznih zakonskih revizija;

1.10. opština koja nije uspela da obavi otpis duga, ne može da se zaduži dodatnim dugom u periodu od dve godine nakon što se isplati preostali deo neisplaćenog duga kako ne bi ostao nijedan neispunjeni deo;

1.11. opština ne može da se zaduži dugoročnim zajmom u periodu od šest meseci pre opštinskih izbora;

1.12. odobrenje Ministarstva iz gore navedene tačke 1.5. ne predstavlja garanciju ili ni na koji način stvara obavezu Republike Kosovo za isplatu duga;

1.13. poštojući odredbe ovog člana, predsednik opštine i drugi opštinski zvaničnici postavljeni u Rezoluciji, treba da budu ovlašćeni da izvrše i rasporede potrebu i odnosnu dokumentaciju radi emitovanja duga;

1.14. u roku od deset (10) dana od uzimanja nekog zajma, opština treba da obavesti Ministarstvo o emitovanju tog zajma;

1.15. nabavka stručnih ili finansijskih usluga neophodnih ili traženih od strane Opštine u vezi sa izdavanjem zajma podlegne Zakonu o Javnoj nabavci, samo ako se opština na poseban način ovlassti da primeni dogovorene postupke članovima 33 i 34 Zakona o javnoj nabavci i bez ograničenja broja aplikacija na tenderu. Međutim, opština mora da objavi transparentan javni tender kojim će se jasno utvrditi usluge koje će biti pružane i podaci o svim cenama, troškovima i drugim isplatama za usluge.

2. Priroda zaduživanja radi otpisa duga:

2.1. otpis opštinskog duga, u skladu sa utvrđenim uslovima i pravilima je jedina odgovornost opštine, osim kada se izričito garantuje od nekog drugog pravnog lica. Opštinski dug ne sadrži nijednu neposrednu ili posrednu obavezu Republike Kosovo osim, kada Ministarstvo izričito izdaje pismenu garanciju u vezi duga.

Neće biti nikakvog preuzimanja opštinskog duga od strane države bez odluke dvotrećinskim glasovima poslanika Skupštine Kosova;

2.2. opštinski budžet obuhvata iznos usluga duga koji treba da se isplati u toj godini;

2.3. sporazum o finansiranju ili opštinske hartije od vrednosti predviđaju izvore prihoda koji su postavljeni kao garancija za otpis dugova na osnovu odredba člana 31;

2.4. osim ako je Ministarstvo izdalo pismenu garanciju o dugu, sporazum finansiranja ili opštinske hartije od vrednosti treba u okviru uslova sadržati izjavu da "takav dug je plativ samo iz izvora opisanim uslovima i nije obaveza Republike Kosovo";

2.5. svaki instrument duga koji ne sadrži opisanu odredbu u tački (2.4) ovog stava, neće biti važeća obaveza opštine;

2.6. svi opštinski dugovi ovlašćenih na osnovu uslova ovog člana su važeći, obavezni i zadužene obligacije opštine, obaveznih prema njihovim obaveznim uslovima sadašnjih i budućih opštinskih skupština.

3. Svrha zajma:

3.1. kratkoročni zajam opština može da uzima kratkoročni zajam kojeg treba da izmiri u toku godine njegovom emitiranju radi privremenog finansiranja budžetskih deficita finansijskim prilivima.

3.2. Dugoročni zajam.

Opština može uzimati dugoročni zajam:

3.2.1. za kapitalne investicije koje će se:

3.2.1.1. koristiti od strane opštine za suštinsko funkcionisanje opštine;

3.2.1.2. u posedu opštine;

3.2.1.3. imaju korisno vreme na manje od tri godina;

3.2.1.4. predviđena opštinskim planom za kapitalne investicije, usvojenim od skupštine opštine kojim se planiraju kapitalne investicije za period ne kraći od tri godine;

3.2.1.5. predviđene opštinskim budžetom usvojenim od strane skupštine opštine;

3.2.1.6. utvrđena su ZLS-su i CKB-u;

3.2.1.7. za potrebe obrazovanja, zdravstva, takve kapitalne investicije treba da se razmotre od kancelarije za budžet odgovarajućeg ministarstva, radi usklađivanja sa strategijom sektora za materijalno poboljšanje i da ne budu osporene u roku od trideset (30) dana od dana dostavljanja.

3.2.2. za finansiranje neplaćenih dugoročnih dugova koji su dobijeni na osnovu stava 3.2.1. pod uslovom, da refinansiranje rezultira na štednju usluga duga ili koristi od priliva gotovog novca opštine.

3.3. Garancije. Opština može izdati garancije zajma za:

3.3.1. drugo pravno lice koje je pod nadzorom ili kontrolom opštine, pod uslovom da se takav zajam emituje za finansiranja kapitalnih investicija kako je precizirano u podstavu 2. stava 3. ovog člana, za suštinsko funkcionisanje opštine; ili

3.3.2. zajednička udruženja opštine prema članu 37. pod uslovom da takav zajam se uzima za finansiranje kapitalnih investicija suštinskog funkcionisanja opštine.

4. Uslovi zajma:

4.1. zajam može imati fiksnu ili izmenljivu kamatu ;

4.2. zajam se uzima samo u zvaničnu valutu Republike Kosovo;

4.3. dugoročni zajam ne dospeva i ne bi va plativ van korisnog vremena kapitalnih investicija finansiranih iz prihoda ovog zajma; i

4.4. zajam podleže uslovima pretplate u skladu sa uslovima i pravilima njegovog emitovanja.

5. Hartije od vrednosti opštine:

5.1. Nakon usvajanja duga, prema podstavu 2. stava 1. ovog člana predsednik opštine je ovlašćen da emituje, u ime opštine, hartije od vrednosti o kojim se može pregovarati, kao i obligacije mogu se izdavati na elektronski način. Trgovinske hartije od vrednosti opštine mogu se izdavati fizičkoj formi i istim se može pregovarati i ne može pregovarati. Predsednik opštine je zatim ovlašćen da osniva i direktno održava, ili putem fiskalnog posrednika kompjuterizovani sistem o hartijama od vrednosti emitovane prema elektronskom registru;

5.2. Hartije od vrednosti izdatih u elektronskom obliku na račun su opštinske obaveze. Izdavanje, održavanju računa i transakcije povezane sa hartijama od vrednosti, uključujući i otpisivanje, vrši se elektronski, koristeći složene kompjuterske podatke;

5.3. vrednosni papiri opštine mogu biti ili ne predmet pregovora, zavisno od uslova ili pravila emitovanja;

5.4. Vrednosni papiri opštine mogu se nuditi na prodaji kada se zakon o vrednosnim papirima bude usvojio, a koji predviđa formiranje komisija za vrednosne papire opštine i kada ista komisija donosi pravilnike o emitovanju vrednosnih papira.

6. Prihodi od zajma:

6.1. prihodi od zajma se mogu koristiti samo za odlukom ovlašćene ciljeve;

6.2. odluka za ovlašćenje zajma predviđa da jedan deo prihoda od zajma drži na rezervnom fondu, posebno i odvojenog od svih drugih fondova opštine i mogu se upotrebiti jedino za otpis duga ukoliko opština ne uspe da izvrši ove uplate na osnovu uslova i pravila zajma.

7. Investicije od fondova:

7.1. prihodi od zajma;

7.2. zadržana sredstva u cilju isplate duga, uključujući svaki rezervni fond u skladu sa podstavom 2. stava 6. ovog člana; i

7.3. svaki drugi prihod stavljen u zalog radi isplate duga, drže se na podračunu opštine koji se vodi pri Departamentu Trezora Ministarstva. Ova sredstva mogu se investirati od strane Ministarstva u ime opštine na osnovu člana 8. i 9. ZMJFO. Svaki prihod iz investicija ovih fondova koristi se u prvom redu za isplate troškova projekata koji se finansiraju i nakon okončanja projekta, koriste za isplatu usluga duga.

Član 31 **Osiguranje duga**

1. Dug opšte obaveze.

Svi opštinski dugovi se osiguraju i obračunavaju kao opšta obaveza opštine, plativi kao prioritetni troškovi od svih zakonitih fondova opštine koji nisu stavljeni u zalog za druge zajmodavce na osnovu stava 2. ovog člana. Svi dugovi opšte obaveze uživaju prioritet i ravnopravan status, nezavisno od vremena kada su nastali i da li su u formi vrednosnih papira opštine ili finansijskih ugovora.

2. Dodatno osiguranje prihoda. Dug opšte obaveze može imati dodatno osiguranje stavljanjem u zalog :

2.1. jednog dela sopstvenih prihoda; i

2.2. ne više od dvadesetpet od sto (25%) opšteg kredita kojeg dobija od Republike Kosovo. Međutim, takav zalog ni na koji način ne obavezuje Republiku Kosova da izvrši takve isplate za račun opštine;

2.3. takav zalog prihoda predviđa se odlukom kojom se dug ovlašćuje i važe za uzimanje zajma;

2.4. prihodi stavljeni u zalog treba da se vode odvojeno od drugih fondova opštine i treba da se koriste na osnovu uslova i pravila o zajmu. Zajmodavaoci imaju prednost što se tiče prihoda stavljenim u zalog u odnosu na sve treće stranke;

2.5. Ministarstvo utvrđuje postupke da nakon obaveštenja o neispunjenju obaveza zajmodavca i potvrđivanja ovog neispunjenja, od Ministarstva, će obezbediti pravovremeno apliciranje o prihodima stavljenih u zalog radi isplate neuspelog duga kojeg treba isplatiti.

3. Interceptirano financiranje.

Opština može da daje dodatno osiguranje za svoj dug sa prihodima prema stavu 2. ovog člana, sklapajući ugovor upisanoj formi, u slučaju ne ispunjavanja dozvoljava plaćanje duga direktno od ne uslovljenih transfera plaćanja, od ministarstva za opštinu. Ovaj pismeni ugovor za intercepciju ne može da pruža ubrzavanje plaćanja ili da izmeni nijedan od uslova za brisanje duga. U slučaju ne ispunjavanja, pismeni ugovor se mora uputiti ministarstvu.

4. Osiguranje fizičkom imovinom.

Dug takođe može osigurati i opštinsku nepopkretnu imovinu koja se ne koristi za pružanje opštinskih usluga. Opštinska imovina data na zalog treba da bude garantovana od opštine, oslobođena od drugih namera vlasništva ili drugih tereta.

5. Drugi sporazumi osiguranja.

Skupština opštine može nuditi osiguranje za dug uz pristanak da :

5.1. sprovodi takse i cene određenog nivoa, zakonom dozvoljenim radi prikupljanja određenog iznosa prihoda;

5.2. upravlja ili održava preduzeće ili drugu imovinu, u skladu sa uslovima i pravilima emitovanja duga;

5.3. izvrši isplate neposredno iz fondova ili izvora koji postaju raspoloživi i da ovlasti neposredan pristup ovim izvorima radi osiguranja isplate duga;

5.4. deponuje fondove ili prihode stavljene u zalog pri ili u korist zajmodavca.

5.5. prihvata specifične postupke plaćanja radi obezbeđenja isključivog plaćanja ili namenjenih zajmodavcu, uključujući intercepciju prihoda, isplate u posebnim podračunima ili drugi mehanizmi ili postupci plaćanja;

5.6. da prihvati ograničenja za dodatni dug;

5.7. da rešava nesporazume posredovanjem, arbitražom ili drugim mehanizmima za rešavanje nesporazuma; i

5.8. da prihvati druge sporazume odobrenih od skupštine opštine koji procenjuju kao potrebnim i korisnim za emitovanje duga i pružanje sigurnosti za njegovu isplatu.

Član 32 **Ograničenje duga**

1. Ukupan iznos kratkoročnog i dugoročnog zajma uključujući i garancije ni u kom slučaju ne sme da pređe (40%) sopstvenih prikupljenih sredstava.(izuzimajući prihode koji nisu tekući) za fiskalnu godinu što prethodi uzimanju zajma.

2. Kratkoročni zajam.

2.1. Kratkoročni zajam emitiran radi finansiranja finansijskog deficita budžeta:

2.1.1. ne treba da podlegne refinansiranju ili drugim odlaganjima više od dvanaest meseci od njegovog početnog emitovanja; i

2.1.2. ni u kakvom slučaju ne može da pređe više od pet posto (5%) ukupnih prikupljenih prihoda (osim prihoda koji nisu tekući) iz fiskalne godine koja prethodi uzimanju kratkoročnog zajma.

2.2. Takođe, za trideset (30) uzastopnih dana svake fiskalne godine opština ne treba da ima ni jedan neplaćeni kratkoročni dug.

3. Dugoročni zajam.

3.1. Glavnica dugoročnog duga dospeva i postaje plativa dana koji nije van korisnog vremena kapitalne investicije koja se finansira od prihoda takvog duga;

3.2. iznos usluga dugoročnog duga koji treba da se plati svake godine ne treba da pređe deset posto (10%) opštih prihoda (osim prihoda koji nisu tekući) za fiskalnu godinu koja prethodi dobijanju kratkoročnog zajma.

3.2.1. obračun kamata u cilju poštovanja ovog dela duga vrši se na sledeći način:

3.2.1.1. za dug sa fiksnom kamatnom stopom, obračun se vrši važećom kamatnom stopom za takav dug;

3.2.1.2. Za dug sa izmenjenom kamatnom stopom obračun se vrši kamatnom stopom koja bi bila na snazi narednog kamatnog perioda plus jedan posto (1%).

3.2.2. Obračun troškova usluga duga treba da obuhvati (sto odsto) (100%) troškove usluga garantovanog duga od opštine.

Način obračunavanja troškova usluga duga za garantovani dug je isti kao za opštinski dug.

3.2.3. poštovanje odredba ovog dela duga utvrđuje se od strane opštine i odobrava se od strane Ministarstva na osnovu stava 1. člana 30. ovog zakona, pre dobijanja zajma. Kasnije izmene kamatske stope koje čine da troškovi usluga duga premašuju ograničenja, ne čine povrede ovog dela i nikako nemaju uticaja na vrednost duga koji je bio u skladu sa ovim delom u vremenu emitovanja.

3.2.4. linija kredita podleže ograničenjima ovog dela ako se pretpostavi da je potpuni iznos linije kredita upotrebljen u toku dobijanja i obračunavanja prema uslovima otpisa obaveza prema zajmodavcu.

Član 33

Zajedničko vršenje opštinske nadležnosti prema ovlašćenju u članu 124 (4) Ustava

1. Zajednički sporazumi. Jedna ili više opština mogu sklapati sporazume sa drugim opštinama (uključujući formiranje zajedničkog posebnog zakonskog entiteta) u cilju finansiranja, formiranja zajedničkog funkcionisanja kapitalnih investicija koje se koriste za komunalne usluge. Takav zakonski entitet ima isto ovlašćenje radi finansiranja, izgradnje i funkcionisanja takvih sredstava koja su zajednička za sve one opštine koje su njega formirale.

2. Garancije. Opštine mogu garantovati njihov deo pro rata finansijskih obaveza tog zakonskog entiteta. Svakako, garancije treba da se tretiraju kao dugovi u cilju pristanka sa ograničenjima dugova, definisanim u članu 32. ovog zakona.

Član 34

Korektivne mere

1. Konstantno neizmirenje duga. Ukoliko se neki slučaj nastavlja sa neispunjenjem za trideset (30) uzastopnih dana, opština i zajmodavac treba da obaveste Ministarstvo u roku od pet (5) radnih dana u okviru ovog roka. Ministarstvo će uneti beleške u knjizi opštinskog duga koja identifikuje obavezu neizmirenog duga

2. Imenovanje predstavnika. Nosioци vrednosnih papira imaju pravo ovlastiti neku finansijsku ili posredničku instituciju da predstavi nosioce u vezi preduzimanja zakonskih mera protiv opštine sve u skladu sa sporazumom između zajmodavca i takve finansijske institucije.

3. Obećanja. U slučaju neizmirenja obaveza, zajmodavci duga dodatnim obezbeđenjem određenih prihoda stavljenim u zalog, ovlašćeni su da odmah prisvoje prihode stavljenih u zalog duga, kao i da te prihode upotrebe prema uslovima i pravilima duga ili prema nekom sporazumu intercepcije sve dok glavnica duga i kamate ne budu potpuno plaćene u skladu sa postupcima postavljenim od strane Ministarstva.

4. Ostale Mere. U slučaju neizmirenja obaveza, zajmodavci imaju pravo da preduzimaju sve moguće zakonske mere protiv opštine.

5. Slučaje neispunjenja. U slučaju neizmirenja obaveze, Ministarstvo, od opštine traži, da izradi i podnese plan korektivnih mera koje podležu usvajanju od strane Ministarstva. Ukoliko opština ne sprovede usvojeni plan o korektivnim merama u roku od trideset (30) dana od njegovog neizmirenja, Ministarstvo će izraditi plan korektivnih mera za opštinu koji će biti predstavljen Skupštini opštine radi usvajanja. Ukoliko opština ne stigne da usvoji ovaj plan, isti će automatski stupiti na zang i postatće primenljiv ukoliko se neispunjenje nastavi za još šesdeset (60) dana.

6. Sudske mere. U slučaju neizmirenja obaveza i nakon dostave dokaza sudu o aljkavosti zvaničnika i opštinskih službenika, sud može da konstatuje da su ovi zvaničnici lično odgovorni i sud može izneti sankcije kao što su prestanak rada ili njihovo uklanjanje sa posla kao i terećenje administrativnim novčanim kaznama. U slučaju neispunjenja obaveza i kada sud utvrdi proneveru ili namernu zloupotrebu sa predumišljajem, opštinskih fondova, sud isto tako može izreći krivične kazne.

7. Isključiva odgovornost. Opštinski dug je isključiva odgovornost Opštine i njenih zvaničnika; Država će posredovati između zajmodavca i opštine i preuzeti odgovornost za dug samo uz donošenje odluke dvotrećinskim glasovima poslanika Skupštine Države.

Član 35 **Razno**

1. Knjigovodstvena knjiga opštinskog duga.

Ministarstvo vodi knjigu o svim postojećim opštinskim dugovima. Ministar je ovlašćen da donosi pravilnik u vezi informacija koje ova knjiga treba da sadrži. Knjiga se svakodnevno dopunjava od strane Ministarstva, biće otvorena za inspekciju od strane javnosti i objavljuje se u godišnjim planovima.

2. Ovlašćenja opštinskih zvaničnika.

Predsednik opštine i svaki opštinski zvaničnik koji su odlukom, ovlašćeni za preduzimanje svake potrebne radnje o ili u vezi uzimanja zajma u skladu sa uslovima i pravilima odluke.

3. Javna informacija.

Svi dokumenti u vezi ovlašćenja duga, uključujući i odluku i svakog sporazuma o finansiranju, treba da budu na raspolaganju javnosti pod opravdanim uslovima i pravilima

4. Knjige i podaci.

Opština je obavezna da vodi potrebne podatke i informacije radi dokazivanja uslova duga i inspektovanja uslova odluke uključujući, ali ne ograničavajući se na upotrebu prihoda od duga u skladu sa zahtevima odluke. Ova informacija treba da bude javni podatak kao što je navedeno u stavu 3. ovog člana.

5. Ugovor o zakupu.

Za ugovore o zakupu i slične finansijske sporazume iz kojih proizilaze isplate u ratama, za određeni vremenski period će se primeniti jednaki postupci kao za dugoročni zajam.

POGLAVLJE XI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36

Tajni sporazumi, obmane i laži

1. Učesnici tržišta hartija od vrednosti Vlade nemaju pravo uključivanja u tajne sporazume sa jednim ili više učesnicima u cilju:

1.1. uticaja na tržište u vezi količine, cena, vladinih hartija od vrednosti kupljenih na licitaciji ili na sekundarnom tržištu;

1.2. uticaja na sastav portfolia vođenog od bilo kog drugog učesnika na tržištu, na strategiji ulaganja bilo kog drugog učesnika na tržište ili obrnuto;

1.3. angažovanja u bilo koju transakciju, praktično ili na način ponašanja koji bi delovali kao prevara ili laži kod drugih učesnika na tržištu.

Član 37

Oporezivanje

Prihodi od kamata državnih dugova podležu oporezivanju kako je predviđeno primenljivim zakonom o porezu, dok prenos imovine i prodaja vladinih hartija od vrednosti ne podležu porezu.

Član 38

Neusklađenost zakona

U slučaju neusklađenosti odredbi ovog Zakona sa odredbama drugih zakona koji su ranije usvojeni od Skupštine a koji sadrže odredbe o statusu državnih dugova i garancija, ovaj Zakon ima preimućstvo nad svim prethodnim zakonima, osim što važnost državnih dugova i garancija ugovorenih pre stupanja na snagu ovog Zakona, ostaju na snazi.

Na specifičan način se sledeći zakoni opozivaju odredbama ovog Zakona: V deo, Član 30 ZFLV i Zakon o međunarodnim finansijskim sporazumima, u celosti.

Član 39
Podzakonski akti

Ministarstvo donosi potrebne podzakonske akte radi sprovođenja odredbi ovog Zakona uključujući, ali ne ograničavajući se samo na pravilnike koji se nadovezuju sa uslovima i pravilima Vladinih hartija od vrednosti, uključujući pravilnike u vezi pravila prodaje na licitaciji vladinih hartija od vrednosti.

Član 40
Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 03 L-175
29. decembra 2009.god.

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI